

[Ebba Strange]

ud. Vi ønsker, at der skal stilles krav, ikke bare at undervisningspligten skal fortsætte, men at der skal være en reel undervisningsret for disse mennesker fra fødslen og så længe, det er nødvendigt, at der skal være reelle tilbud om pædagoger, psykologer, fysioterapeuter, aflastningshjem, betaling af tabt arbejdsfortjeneste til de forældre, der bliver hjemme for at passe deres børn. Det er fantastisk, at man i København kan nedlægge 60 af åndssvageforsorgens børnehavesteder, mens der er i tusindvis af almindelige børn på ventelister til de almindelige børnehaver.

Der er mange krav at stille, og jeg skal kun slutte med at beklage, at socialministeren ikke i dag ønsker at gå ind i debatten om, hvilke standardkrav vi bør stille fra dette hus.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg vil gerne minde folketinget om en gammel dyrefabel, som hører med til vores kulturarv. Den er så enkel, at selv forligspartierne burde kunne forstå den. Det drejer sig om historien om ræven og storken, der inviterede hinanden til middag. Da storken kom til ræven, blev der serveret suppe på et stort fladt fad, og ræven spiste med god appetit, mens storken intet fik og måtte gå sulten fra bordet. Da storken gjorde gengæld og inviterede ræven på besøg, serverede den lækre kødboller i en høj smal krukke, og resultatet var, at storken blev mæt og ræven intet fik. Men er det ikke netop den åndssvages situation? For hvad hjælper det, vi taler om normalitet o. lign., hvis man giver den åndssvage tilbud som en stork, hvis han eller hun fungerer som en ræv? Vi kan ikke se bort fra, at der skal gøres særlige ting til for at give den åndssvage en normal situation, og det var netop det, der lå i åndssvagebogen af 1959, at de åndssvage medmennesker fik nogle vilkår, der kunne skabe nogle lykkelige rammer om deres tilværelse.

Det er derfor skuffende at se det finanslovsforslag, der nu ligger på bordet for folketingets medlemmer. I statsministerens åbningstale blev det sagt, at der ikke skulle skæres ned på personalet inden for åndssvageforsorgen. Alligevel måtte socialministeren i et samråd med socialudvalget i december bekræfte, at der alene i Fynsområdet skal fyres godt 30 mennesker.

Hvordan ser det så ud i de øvrige centre? Jeg har nogle opgørelser, der stammer fra centerledelserne. Forsorgscenter 3: der skal fyres 37½ medarbejder – det vil altså sige 38, hvis det skal være reelt. Forsorgscenter 6: 14 medarbejdere skal fyres. Forsorgscenter 7: 17 stillinger skal væk. Forsorgscenter 8: 33 stillinger og 5-6 på lærersiden. Forsorgscenter Sølund: 34 mennesker skal fyres. Og sådan kan man blive ved, det er den ene nedskæring efter den anden.

Hvad sagde ministeren, da DKPs forslag om forbedringer inden for åndssvageforsorgen var til første behandling den 10. november 1977? Det står i Folketingstidende 1977-78, sp. 1703:

»... at jeg, som det vist er almindeligt kendt, har sat overordentlig meget ind på, at åndssvageforsorgens standard som helhed for de nærmest forudgående år kan opretholdes inden udlægningen. Såfremt der stilles midler til rådighed med de beløb, jeg har søgt på finanslovsforslaget for 1978 og har fået budgetramme til på de efterfølgende budgetoverslagsår, vil dette kunne lade sig gøre.«

Hvordan rimer det med de nedskæringer af personale, lejrskoleophold, lommepenge osv., som vi nu er vidne til? Er det ikke standardforringelser at fyre personale, når klientelet bliver tungere og tungere? Og er det ikke standardforringelser, når man skærer ned på lommepenge og andre goder for de åndssvage? Overlæge Vang fra Ebberødgård skriver den 23. januar 1978 i Ugeskrift for Læger:

»Man kan notere ret følelige stigninger i andelen af en række særlig ressourcekrævende grupper såsom urenlige, made- og kørestolspatienter.«

Og han siger videre:

»Dette har nogle praktiske konsekvenser. Det er gjort op, at det, der behøves, er ca. 45 nye stillinger for blot at opretholde det hidtidige forsorgsniveau for det stadig tungere klientel, den vel nok svageste gruppe, vi har i dette samfund. I stedet skal vi nedlægge 37 stillinger som led i besparelserne, der ret ensidigt rammer boafdelingerne.«

Og han konkluderer, at niveauet sænkes med 15 pct. Nu gentager ministeren, at der sidder et ressourceudvalg, der skal bedømme tyngden. Men det sagde ministeren jo også den 10. november 1977. Hvornår sker der